

VERSLAG van de Prijsvraag voor ingezonden herbaria — 1905.

Ingezonden zijn vier herbaria.

Bij de beoordeeling is met geringe wijziging hetzelfde systeem gevolgd als voor de vorige prijsvraag.

Afzonderlijke punten worden toegekend voor: de determinatie (1—5); de volledigheid der exemplaren [worteldeelen (1—3), stengeldeelen (1—3), inflorescentie (1—3), bloemanalyse (1—3), bijgevoegde vruchten en zaden (1—3)]; de inrichting van de etiquette [aanwijzing van vind- en standplaats, alsmede van den tijd van inzameling (1—3), opgave van onder het drogen verloren gegane kenmerken (1—3), biologische mededeelingen (1—3)]; de wijze van conserveeren (1—3).

De opgave van biologische bijzonderheden is hier gerangschikt onder de rubriek „etiquette”, omdat de oproeping voor de prijsvraag daartoe aanleiding geeft. Door enkele inzenders zijn dergelijke opmerkingen gemaakt; b.v. dat de plant is ingericht voor kruisbestuiving, dat zij geen honig afscheidt e.d.m. Ons komt het voor dat dergelijke opmerkingen in een herbarium weinig waarde hebben, indien ze niet deel uitmaken van een uitvoerige algemeene beschrijving der plant, of indien ze niet zooveel mogelijk worden aangetoond door analyses in natura of naar de plant zelf geteekend. De bedoeling eener desbetreffende opmerking in het verslag der vorige prijsvraag, is ook meer geweest

om de verzamelaars aan te sporen, de plant zoo volledig mogelijk in te zamelen in de verschillende tijdperken harer ontwikkeling en met zulke afwijkingen van den normalen groei, die tot het onderscheiden van afzonderlijke vormen aanleiding geven.

Het drogen, inleggen en vasthechten der planten is voor rubliek „wijze van conserveeren” het eerst in aanmerking genomen, daarna 't formaat der herbaria, de volgorde voor het inschikken der planten, de opgave der gebezigde flora's en het over een of meer etiketten verdeeld zijn der mededeelingen.

De algemeene indruk, dien wij van de ingezonden herbaria kregen, is gunstig, daar zij met zorg bewerkt zijn.

Het aantal toegekende punten loopt nog al uiteen, voornamelijk ten gevolge van de meerdere of mindere volledigheid van het herbarium materiaal.

Er konden worden behaald 3000 punten; daarvan werden toegekend aan:

de inzending motto: „Hagedis”	2183 punten;
„ „ „ „ „ In nature's infinite book of secrecy	
„ „ „ „ „ a little I can read	1764 punten;
„ „ „ „ „ Herbarium A. Schierbeek	1784 punten;
„ „ „ „ „ gemerkt „.	1480 punten;

In verband daarmee stelt de Jury voor:

den prijs toe te kennen aan de inzending „Hagedis”;

de 1^e premie toe te kennen aan de inzending „In nature's infinite book of secrecy, a little I can read”;

de 2^e premie niet toe te kennen, daar het „Herbarium A. Schierbeek” niet ingezonden is onder de gestelde voorwaarden, ofschoon het overigens vrij wel gelijk staat met de inzending „In nature's infinite book etc.”; terwijl het herbarium „. . .” niet alleen te weinig soorten bevat, maar ook nog beneden de helft van het te behalen aantal punten gebleven is.

De afzonderlijke herbaria gaven nog aanleiding tot enkele opmerkingen, als bijlagen aan dit verslag toegevoegd en waarvan de Jury het wenschelijk acht dat zij, met het algemeen verslag, aan de respectieve inzenders worden toegezonden.

Zwolle, 29 April 1906.

De Jury,
W. W. SCHIPPER,
P. JANSEN,
D. LAKO.

Bijlage II.

INZENDING: „Hagedis“.

Aantal soorten 100, (33 families, 82 geslachten).

't Formaat voldoet aan de gestelde eischen.

De planten zijn gedetermineerd en gerangschikt volgens Heukels, Schoolflora (uitgave?). 7 exemplaren zijn niet juist gedetermineerd, meest in vergissing met planten, waarmee zij licht verward kunnen worden, of betrekking hebbende op planten uit moeilijk te determineeren families. Naast den wetenschappelijken naam is een Nederlandsche naam aangegeven.

Van de meeste planten zijn goede bloemexemplaren aanwezig. Nette bloemanalyses vergezellen elk exemplaar. Vruchtexemplaren zijn daarentegen zeldzaam en vruchtanalyses ontbreken zoo goed als geheel.

De etiketten bevatten nu en dan opgave van eenig kenmerk, dat onder het drogen verloren gegaan is, enkele opmerkingen omtrent het rijp worden van het stuifmeel (in verband met de wijze van bevruchting?), en omtrent het al of niet giftig zijn der plant, waarschijnlijk in de meening, dat hiermee voldaan werd aan de vraag naar biologische mededeelingen omtrent de plant.

De planten zijn goed gedroogd en netjes opgelegd. De soorten in afzonderlijke vellen, bijeengevoegd tot families en deze verder tot klassen en afdeelingen.

Bijlage III.

INZENDING: „In nature's infinite book of secrecy, a little I can read”.

Aantal soorten 100 (40 families, 84 geslachten).

't Formaat is roijaal (60 bij 34 cM).

De planten zijn gedetermineerd en gerangschikt volgens Heukels' Schoofflora (uitgave?). 10 exemplaren zijn niet zuiver gedetermineerd, maar met aanverwante soorten of geslachten verward. De etiketten bevatten naast den wetenschappelijken naam ook een Nederlandschen naam. Het vermelden der auteursnamen is hier en daar nagelaten.

Van de meeste planten zijn goede bloemexemplaren aanwezig. Vruchtexemplaren ontbreken daarentegen dikwijls en zoo ook vruchten en zaden. Aan vele planten is een min of meer gelukkig geteekende bloemanalyse toegevoegd.

De etiketten bevatten dikwijls enkele opmerkingen, die betrekking hebben op het leven der plant; doch die, aan herbariummateriaal toegevoegd, van weinig beteekenis hiervoor te achten zijn. Waar zulke opmerkingen toegevoegd zijn aan een foutief gedetermineerde plant, blijkt dat zij in zulk een geval geen gevolg kunnen geweest zijn van eigen waarneming.

De planten zijn goed gedroogd en netjes opgelegd, en behoorlijk tegen insecten gevrijwaard. De soorten in afzonderlijke vellen, die tot families bij elkaar gevoegd zijn; alles in overeenstemming met de rangschikking in Heukels' Schoofflora.

Bijlage IV.

Herbarium: A. SCHIERBEEK.

De inzender schijnt, blijkens een bijgevoegd uitknipsel, de oproeping voor de prijsvraag alleen uit een courant vernomen te hebben. Waarschijnlijk ten gevolge daarvan voldoet deze verzending niet aan de eischen, die in den oproepingsbrief gesteld zijn, om te zorgen, dat de inzender bij de beoordeeling niet aan de Jury bekend is. Ook ontbreekt de verlangde verklaring van den betrokken leeraar.

Het herbarium bevat 100 soorten (82 families, 87 geslachten), op een paar na goed gedetermineerd. Determinatie en rangschikking zijn blijkbaar volgens Heukels' Schoolflora, maar het is er niet bij vermeld. Naast den wetenschappelijken naam is een Nederlandsche naam vermeld.

't Formaat is iets kleiner dan volgens den oproepingsbrief verlangd wordt.

De planten zijn meestal bloemexemplaren, waaraan nog al dikwijls de worteldeelen ontbreken. Vruchtexemplaren zijn zeldzaam aanwezig. Bloemanalyses in natura ontbreken zoo goed als geheel, welk gemis de inzender heeft zoeken te verhelpen door geteekende analyses, blijkens toegevoegde mededeeling veelal niet naar de plant zelf, maar overgenomen uit de gebezigde flora. Enkele malen zijn jongere ontwikkelingsvormen aan het exemplaar toegevoegd, of andere biologische bijzonderheden, zooals bijv. bij *Lythrum Salicaria* de drie soorten van bloemen.

De etiketten zijn goed ingericht. Mededeeling van kenmerken onder het drogen verloren gegaan, ontbreekt echter geheel.

De planten konden over het algemeen met meer zorg gedroogd en voor het herbarium gereed gemaakt zijn. Ook zijn zij in haar geheel op het onderlegpapier vastgehecht, wat voor het goed bezichtigen in 't algemeen nog al bezwaren meebrengt.

Bijlage V.

INZENDING: . * .

De inzending is eenige dagen te laat aangekomen en bevat slechts 91 soorten (27 families, 67 geslachten.)

't Formaat voldoet aan de gestelde eischen.

De planten zijn gedetermineerd volgens Heukels' Schoolflora (uitgave?) Een vierde gedeelte der ingezonden planten is verkeerd gedetermineerd, waarbij nog al sterke vergissingen hebben plaats gehad.

De volledigheid der exemplaren laat nog al te wenschen over. Met name ontbreken steeds bloem- en vruchtanalyses, als ook opgave van kenmerken, die onder het drogen verloren gegaan zijn. Bloeiende en vruchtdragende deelen zijn zelden gezamenlijk aanwezig.

De gevolgde wijze van etiquetteren is niet aan te bevelen. Beter is, om al wat de plant betreft op ééne etiquette bij elkaar te voegen. Het schrijven van alle soortsnamen met een hoofdletter is niet gebruikelijk.

De planten zijn goed gedroogd en netjes opgelegd. De soorten bijeengevoegd tot geslachten en deze tot families; systematische rangschikking der families is echter achterwege gebleven.
